

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/1771**(2023. gada 12. septembris),****ar ko attiecībā uz gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu sistēmām un komponentiem groza Īstenošanas regulu (ES) 2017/373 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1032/2006, (EK) Nr. 633/2007 un (EK) Nr. 262/2009**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91⁽¹⁾, un jo īpaši tās 43. panta 1. punkta a), e) un f) apakšpunktu, 44. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 62. panta 15. punkta a) un c) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 140. panta 2. punktu īstenošanas noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz atcelto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 552/2004⁽²⁾, ne vēlāk kā 2023. gada 12. septembrī ir jāpielāgo Regulas (ES) 2018/1139 noteikumiem.
- (2) Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2017/373⁽³⁾ ir noteiktas kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu ("ATM/ANS") sniegšanai un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju ("ATM tīkla funkcijas") nodrošināšanai vispārējās gaisa satiksmes vajadzībām un to uzraudzībai.
- (3) Saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2023/1769⁽⁴⁾, ATM/ANS sistēmas un ATM/ANS komponentus ("ATM/ANS iekārtas") sertificē vai deklarē ATM/ANS iekārtu konstruēšanā un ražošanā iesaistītās organizācijas. Lai nodrošinātu šādu iekārtu pienācīgu uzstādīšanu, testēšanu uz vietas un drošu nodošanu ekspluatācijā, kā arī to pārraudzību, Īstenošanas regula (ES) 2017/373 būtu jāgroza, iekļaujot nepieciešamās prasības, kas piemērojamas ATM/ANS pakalpojumu sniedzējiem un to kompetentajām iestādēm.
- (4) Lai nodrošinātu ATM/ANS iekārtu izmantošanas prasību nepārtrauktību, grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2017/373 būtu jābalsta uz relevantajiem īstenošanas noteikumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz atcelto Regulu (EK) Nr. 552/2004, ar nepieciešamajiem pielāgojumiem.

⁽¹⁾ OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 552/2004 (2004. gada 10. marts) par Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla savietojamību (savietojamības regula) (OV L 96, 31.3.2004., 26. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2017/373 (2017. gada 1. marts), ar ko nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un citu gaisa satiksmes pārvaldības tīkla funkciju nodrošinātājiem un to uzraudzībai, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 482/2008, Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 un (ES) 2016/1377 un groza Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 62, 8.3.2017., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1769 (2023. gada 12. septembris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras to organizāciju apstiprināšanai, kuras iesaistītas gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sistēmu un komponentu konstruēšanā vai ražošanā, un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2023/203 (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 19. lpp.).

- (5) Jo īpaši Komisijas Regulā (EK) Nr. 1032/2006 ⁽⁵⁾ ir noteiktas prasības lidojuma datu apmaiņas automatiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām; Komisijas Regulā (EK) Nr. 633/2007 ⁽⁶⁾ ir noteiktas prasības attiecībā uz to, kā piemērot lidojuma ziņojumu nodošanas protokolu, ko izmanto lidojumu paziņošanai, koordinēšanai un nodošanai starp gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām, un Komisijas Regulā (EK) Nr. 262/2009 ⁽⁷⁾ ir noteiktas prasības S režīma pieprasītāja kodu koordinētai piešķiršanai un izmantošanai Eiropas vienotajā gaisa telpā (SES). Minētās prasības būtu jāatspoguļo Īstenošanas regulā (ES) 2017/373.
- (6) Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 1079/2012 ⁽⁸⁾ noteiktās prasības attiecībā uz sakariem “gaiss–zeme”, izmantojot kanālu atstatumu 8,33 kHz, neattiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz Eiropas vienotajā gaisa telpā ārpus Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) Eiropas (EUR) reģiona, kā noteikts ICAO Eiropas (EUR) aeronavigācijas plāna I sējumā (Doc 7754), un arī Kanāriju salu FIR/UIR reģionā, jo to vietējie apstākļi pietiekami nepamato to piemērojamību. Šajā regulā būtu jāparedz tāda pati piemērošanas joma.
- (7) Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1079/2012 14. panta 2. punktā paredzēti atbrīvojumi no pienākuma konvertēt visus sakaru frekvenču piešķirumus uz kanālu atstatumu 8,33 kHz. Ar šo regulu spēkā esošos atbrīvojumus grozīt nevajadzētu.
- (8) Prasības, kas saistītas ar S režīma pieprasītāja kodu piešķiršanu un kas noteiktas Komisijas Regulā (EK) Nr. 262/2009, neattiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz Eiropas vienotajā gaisa telpā ārpus ICAO EUR reģiona, ņemot vērā tās vietējo mazo satiksmes apjomu un ģeogrāfisko situāciju, proti, ka gaisa telpa robežojas tikai ar gaisa telpu, par kuru atbild trešās valsts ATM/ANS pakalpojumu sniedzēji, un tas pamato atšķirīgus vietējos mehānismus koordinācijai ar apkārtējām valstīm, kas nav ES dalībvalstis. Šajā regulā būtu jāparedz tāda pati piemērošanas joma.
- (9) Tāpēc Īstenošanas regula (ES) 2017/373 būtu attiecīgi jāgroza un Regula (EK) Nr. 1032/2006, (EK) Nr. 633/2007 un (EK) Nr. 262/2009 būtu jāatceļ.
- (10) Izstrādājot šīs regulas prasības, ir pienācīgi ņemts vērā ATM ģenerālplāna saturs un tajā ietvertās sakaru, navigācijas un novērošanas spējas.
- (11) Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra Atzinumā Nr. 01/2023 ⁽⁹⁾ ierosināja pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu un 76. panta 1. punktu.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi atbilstīgi Regulas (ES) 2018/1139 127. pantam izveidotā komiteja,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2017/373

Īstenošanas regulu (ES) 2017/373 groza šādi:

- ⁽⁵⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1032/2006 (2006. gada 6. jūlijs), ar ko nosaka prasības lidojuma datu apmaiņas automatiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības vienībām (OV L 186, 7.7.2006., 27. lpp.).
- ⁽⁶⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 633/2007 (2007. gada 7. jūnijs), ar ko nosaka prasības attiecībā uz to, kā piemērot lidojuma ziņojumu nodošanas protokolu, ko izmanto lidojumu paziņošanai, koordinēšanai un nodošanai starp gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām (OV L 146, 8.6.2007., 7. lpp.).
- ⁽⁷⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 262/2009 (2009. gada 30. marts), ar ko nosaka prasības S režīma pieprasītāja kodu koordinētai piešķiršanai un izmantošanai Eiropas vienotajā gaisa telpā (OV L 84, 31.3.2009., 20. lpp.).
- ⁽⁸⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1079/2012 (2012. gada 16. novembris), ar ko nosaka prasības balss sakaru kanālu atstatumam Eiropas vienotajā gaisa telpā (OV L 320, 17.11.2012., 14. lpp.).
- ⁽⁹⁾ <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>.

1) regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3) “tikla pārvaldnieks” ir struktūra, kurai uzticēts veikt uzdevumus, kas nepieciešami, lai izpildītu Regulas (EK) Nr. 551/2004 6. pantā minētās funkcijas;”;

b) pievieno šādu 9., 10., 11., 12. un 13. punktu:

“9) “S režīma pieprasītājs” ir sistēma, kura sastāv no antenas un elektroniskas aparatūras un kura caur *Select* (atlases) režīmu (“S režīms”), atbalsta pieprasījuma nosūtīšanu atsevišķam lidaparātam;

10) “atbilstīgs S režīma pieprasītājs” ir S režīma pieprasītājs, kurš atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

a) S režīma mērķu detektēšanā pieprasītājs vismaz daļēji balstās uz S režīma kopējā izsaukuma pieprasījumiem un atbildēm;

b) pieprasītājs pastāvīgi vai periodiski bloķē detektētos S režīma mērķus, atbildot uz S režīma kopējā izsaukuma pieprasījumiem visā savā pārklājuma zonā vai kādā tās daļā; vai

c) pieprasītājs datu savienojuma lietojumprogrammās izmanto vairākpozīciju sakaru protokolus;

11) “S režīma operators” ir persona, organizācija vai uzņēmums, kas ekspluatē vai piedāvā ekspluatācijai S režīma pieprasītāju, citstarp:

a) novērošanas pakalpojuma sniedzēji;

b) S režīma pieprasītāju ražotāji;

c) lidlauka ekspluatanti;

d) pētnieciski nodibinājumi;

e) visas pārējās organizācijas, kam ir tiesības ekspluatēt S režīma pieprasītāju;

12) “kaitīgi traucējumi” ir traucējumi, kas neļauj sasniegt veiktspējas prasības;

13) “pieprasītāja kodu piešķiršanas plāns” ir visjaunākais apstiprinātais pilnais pieprasītāja kodu komplekts.”;

2) regulas 3. pantā iekļauj šādu 6.a punktu:

“6.a. Dalībvalstis nodrošina, ka uz zemes bāzēta raidītāja, kas darbojas to teritorijā, izmantošana nerada kaitīgus traucējumus citās novērošanas sistēmās.”;

3) iekļauj šādu 3.e un 3.f pantu:

“3.e pants

S režīma pieprasītāja kodu piešķiršana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka par pieprasītāja kodu piešķiruma izmaiņām, kas radušās pieprasītāja kodu piešķiršanas plāna aktualizācijas rezultātā, tiek paziņots to kompetences sfērā esošajiem relevantajiem S režīma operatoriem 14 kalendārajās dienās pēc aktualizētā pieprasītāja kodu piešķiršanas plāna saņemšanas.

2. Dalībvalstis vismaz reizi sešos mēnešos caur pieprasītāja kodu piešķiršanas sistēmu nodrošina pārējām dalībvalstīm piekļuvi atjauninātiem datiem par pieprasītāja kodu piešķirumiem un to izmantošanu no tādu atbilstīgo S režīma pieprasītāju puses, kuri atrodas dalībvalsts atbildības teritorijā.

3. Ja kādas dalībvalsts atbildības teritorijā esoša S režīma pieprasītāja pārklājuma zona pārklājas ar kādas trešās valsts atbildības teritorijā esoša S režīma pieprasītāja pārklājuma zonu, šī dalībvalsts:

a) nodrošina, lai šī trešā valsts būtu informēta par drošības prasībām saistībā ar pieprasītāja kodu piešķiršanu un izmantošanu;

b) veic nepieciešamos pasākumus, lai saskaņotu pieprasītāja kodu izmantošanu ar šo trešo valsti.

4. Dalībvalsts paziņo tās jurisdikcijā esošajiem gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējiem par S režīma pieprasītājiem, kas tiek ekspluatēti kādas trešās valsts atbildībā, ja šāds pieprasītāja kodu piešķirums nav koordinēts.
5. Pirms pieprasītāja kodu piešķiršanas sistēmā, kas paredzēta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 (*) IV pielikuma 15. punktā, dalībvalstis pārbauda no S režīma operatoriem saņemto pieprasītāja kodu pieteikumu derīgumu.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka S režīma operatori, kas nav novērošanas pakalpojumu sniedzēji, ievēro prasības, kas noteiktas VIII pielikuma CNS.TR.205. punktā.
7. Šā panta 1.–6. punktā noteiktās prasības nepiemēro Eiropas vienotajā gaisa telpā, kas nav daļa no Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) Eiropas (EUR) reģiona.

3.f pants

Eiropas vienotās gaisa telpas izmantošana

1. Radiofrekvenču spektra aizsardzības kontekstā dalībvalstis nodrošina, ka, pārlidojot dalībvalsti, sekundārā novērošanas radara transponderi, kas atrodas gaisa kuģos, netiek pakļauti pārmērīgiem pieprasījumiem, kurus pārraida uz zemes bāzēti novērošanas pieprasītāji un kuri vai nu izsauc atbildes, vai, pat neizsaucot atbildi, ir ar pietiekamu jaudu, lai pārsniegtu saņēmēja sekundārā novērošanas radara atbildētāja minimālo uztvērēja sliekšņa līmeni. Ja dalībvalstīm rodas domstarpības par vajadzīgajiem pasākumiem, attiecīgās dalībvalstis iesniedz konkrēto jautājumu izskatīšanai Komisijā.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka visus balss sakaru frekvenču piešķirumus konvertē uz kanālu atstatumu 8,33 kHz. Prasības par konvertēšanu nepiemēro frekvenču piešķirumiem:
  - a) kuros saglabāsies kanālu atstatums 25 kHz šādās frekvencēs:
    - (1) ārkārtas situāciju frekvence (121,5 MHz);
    - (2) papildu frekvence meklēšanas un glābšanas operācijām (123,1 MHz);
    - (3) VHF digitālā savienojuma (VDL) frekvences, kas piešķirtas izmantošanai Eiropas vienotajā gaisa telpā;
    - (4) gaisa kuģu sakaru adresēšanas un ziņošanas sistēmas (ACARS) frekvences (131,525 MHz, 131,725 MHz un 131,825 MHz);
  - b) kuros izmanto nesējfrekvences nobīdi kanālos, starp kuriem ir 25 kHz atstatums.
3. Šā panta 2. punktā noteiktās prasības nepiemēro Eiropas vienotajā gaisa telpā, kas neietilpst ICAO EUR reģionā, un Kanāriju salu lidojumu informācijas reģionā (FIR)/augšējā informācijas reģionā (UIR).
4. Gadījumos, kuros ietekme uz tīklu ir ierobežota, spēkā ir atbrīvojumi no pienākuma nodrošināt, ka uz kanālu atstatumu 8,33 kHz tiek konvertēti visi frekvenču piešķirumi, kurus dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1079/2012 14. panta 2. punktu un par kuriem paziņots Komisijai.
5. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā izstrādā un valsts aeronavigācijas informācijas publikācijās publicē procedūras, kā rīkoties attiecībā uz gaisa kuģiem, kas nav aprīkoti ar:
  - a) sekundārā novērošanas radara S režīma transponderiem;
  - b) radioiekārtām, kas spēj nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz.

(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/123 (2019. gada 24. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un atceļ Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 28, 31.1.2019., 1. lpp.);

4) regulas I, II, III, IV, VIII, IX, X un XII pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Atcelšana

Regulu (EK) Nr. 1032/2006, (EK) Nr. 633/2007 un (EK) Nr. 262/2009 atceļ.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 12. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 I, II, III, IV, VIII, IX, X un XII pielikumu groza šādi:

1) regulas I pielikumu groza šādi:

a) iekļauj šādu 30.a punktu:

“30.a) “ATM/ANS iekārta” ir ATM/ANS komponenti, kas definēti Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 6. punktā, un ATM/ANS sistēmas, kas definētas minētās regulas 3. panta 7. punktā, izņemot gaisa kuģu komponentus, uz kuriem attiecas Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 (*);

(*) Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 (2012. gada 3. augusts), ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumperīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju (OV L 224, 21.8.2012., 1. lpp.).”;

b) iekļauj šādu 34.a punktu:

“34.a) “robeža” ir horizontāla vai vertikāla plakne, kas norobežo gaisa telpu, kurā ATC struktūrvienība sniedz gaisa satiksmes pakalpojumus;”;

c) iekļauj šādu 39.a un 39.b punktu:

“39.a) “koordinācijas dati” ir operatīvos darbiniekus interesējošie dati saistībā ar lidojumu paziņošanas, koordinācijas un nodošanas procesu, un civilo un militāro koordinācijas procesu;

39.b) “koordinācijas punkts” (COP) ir punkts uz robežas vai tās tuvumā, ko izmanto ATC struktūrvienības un uz kuru atsaucas koordinācijas procesā;”;

d) iekļauj šādu 40.a punktu:

“40.a) “datu pārraides pakalpojums” ir saistītu gaisa satiksmes pārvaldības darbību kopums, kuru sakaru režīmā “gaiss–zeme” atbalsta datu pārraides sakari un kuram ir skaidri noteikts darbības mērķis, kā arī darbības sākums un beigas;”;

e) iekļauj šādu 46.a punktu:

“46.a) “atbilstīgs pieprasītāja kods” ir jebkurš no II kodiem un SI kodiem, izņemot:

a) II 0. kodu;

b) pieprasītāja kodu(-us), kas rezervēts(-i) militārām organizācijām, citstarp starpvalstu organizācijām, un jo īpaši Ziemeļatlantijas līguma organizācijas pārvaldībai un piešķiršanai;”;

f) iekļauj šādu 47.a punktu:

“47.a) “provizorisks aprēķini” ir koordinācijas punkts, gaisa kuģa aprēķinātais laiks un tā paredzamais lidojuma līmenis koordinācijas punktā;”;

g) iekļauj šādu 62.a punktu:

“62.a) “ieviešanas secība” ir piešķirto pieprasītāja kodu ieviešanas secība laikā, kas S režīma operatoriem ir jāievēro, lai izvairītos no īslaicīgiem pieprasītāja kodu konfliktiem;”;

h) iekļauj šādu 73.a punktu:

“73.a) “informētā struktūrvienība” ir ATC struktūrvienība, kas ir saņēmusi paziņojuma informāciju;”;

i) iekļauj šādu 81.a punktu:

“81.a) “saņēmēja struktūrvienība” ir gaisa satiksmes vadības struktūrvienība, kas saņem datus;”;

j) pielikuma 88. punktu aizstāj ar šādu:

“88) “norādes par drošību” ir kompetentas iestādes izdots vai pieņemts dokuments, kurā:

- (1) noteiktas darbības, kas drošības atjaunošanas nolūkos jāveic attiecībā uz funkcionālu sistēmu, vai šīs sistēmas ekspluatācijas ierobežojumi, ja konstatēts, ka pretējā gadījumā aviācijas drošība ir apdraudēta; vai
- (2) noteiktas darbības, kas jāveic ATM/ANS iekārtās, uz kurām attiecas atbilstības apliecinājums, kas izdots saskaņā ar 6. pantu Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2023/1768 (*), lai novērstu nedrošu apstākli, kas ir identificēts, un atjaunotu minētās ATM/ANS iekārtas veiktspēju un sadarbību, ja pierādījumi liecina, ka konkrētās iekārtas drošums, drošība, veiktspēja vai sadarbība var tikt citādi apdraudēta.

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/1768 (2023. gada 14. jūlijs), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sistēmu un komponentu sertifikāciju un deklarēšanu (OV L 228, 15.9.2023., 1. lpp.).”;

k) iekļauj šādu 107.a un 107.b punktu:

“107.a) “dispečerpunkts” ir mēbelēta telpa ar tehnisko aprīkojumu, kurā gaisa satiksmes pakalpojumu personāls veic savus darba pienākumus;

107.b) “brīdinājums” ir paziņojums, kas parādās dispečerpunktā uz ekrānpults, ja nenotīrās automatizētā koordinācija;”;

2) II pielikumu groza šādi:

a) pielikuma ATM/ANS.AR.A.020. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) Kompetentā iestāde bez liekas kavēšanās informē Aģentūru par jebkādam būtiskām problēmām, kas saistītas ar Regulas (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemto deleģēto un īstenošanas aktu relevanto noteikumu īstenošanu vai pakalpojumu sniedzējiem piemērojamās Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004 un (EK) Nr. 551/2004 īstenošanu.”;

b) pielikuma ATM/ANS.AR.A.030. punktu aizstāj ar šādu:

“ATM/ANS.AR.A.030. Norādes par drošību

a) Kompetentā iestāde izdod norādes par drošību, ja tā ir konstatējusi, ka pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

- 1) nedrošs stāvoklis funkcionālajā sistēmā, kura novēršanai vajadzīga tūlītēja rīcība;
- 2) drošuma un drošības trūkums, nepilnības vai sadarbības trūkums iekārtā, uz kuru attiecas paziņojums par atbilstību saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2023/1768 6. pantu, un šis nosacījums, visticamāk, pastāvēs vai attīstīsies citā ATM/ANS iekārtā.

b) Norādes par drošību nosūta attiecīgajiem ATM/ANS pakalpojumu sniedzējiem, un tajās iekļauj vismaz šādu informāciju:

- 1) nedrošo apstākļu identifikācija;
- 2) apdraudētās funkcionālās sistēmas identifikācija;
- 3) nepieciešamās darbības un to pamatojums;
- 4) termiņš nepieciešamo darbību veikšanai;
- 5) to spēkā stāšanās datums.

c) Kompetentā iestāde nosūta norāžu par drošību kopiju Aģentūrai un jebkurai citai iesaistītai kompetentajai iestādei viena mēneša laikā pēc to izdošanas.

d) Kompetentā iestāde pārliecinās par ATM/ANS pakalpojumu sniedzēju atbilstību attiecīgi norādēm par drošību un ATM/ANS iekārtu direktīvām.”;

c) ATM/ANS.AR.C.005. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) Kā paredzēts ATM/ANS.AR.B.001. punkta a) apakšpunkta 1. punktā, kompetentā iestāde izveido procesu, lai varētu pārlicināties par:

- 1) pakalpojumu sniedzēju atbilstību piemērojamajām prasībām, kas noteiktas III–XIII pielikumā, un visiem piemērojamajiem nosacījumiem, kas pievienoti sertifikātam pirms tā izdošanas. Sertifikātu izdod saskaņā ar šā pielikuma 1. papildinājumu;
- 2) jebkuru ar drošību saistīto pienākumu izpildi, kas paredzēti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 550/2004 8. pantu izdotā izraudzīšanās aktā;
- 3) tās uzraudzībā esošo pakalpojumu sniedzēju pastāvīgu atbilstību piemērojamajām prasībām;
- 4) to drošuma, drošības un sadarbības mērķu, piemērojamo prasību un citu nosacījumu īstenošanu, kas norādīti paziņojumā par ATM/ANS iekārtu atbilstību; ATM/ANS iekārtu sertifikātos un/vai deklarācijās norādīto tehnisko un veiktspējas ierobežojumu un nosacījumu īstenošanu; un drošības pasākumu, citstarp ATM/ANS iekārtu direktīvu, īstenošanu, ko Aģentūra uzdevusi saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2023/1768 I pielikuma ATM/ANS.EQMT.AR.A.030. punktu;
- 5) norāžu par drošību, korigējošo darbību un izpildes panākšanas pasākumu īstenošanu.”;

d) pielikuma ATM/ANS.AR.C.050. punktu groza šādi:

i) punkta c), d), e) un f) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“c) Kompetentā iestāde izdod 1. līmeņa konstatējumu, atklājot kādu smagu neatbilstību piemērojamajām prasībām, kas iekļautas Regulā (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemtajos deleģētajos un īstenošanas aktos, kā arī Regulā (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004 un (EK) Nr. 551/2004 un to īstenošanas noteikumos, ATM/ANS pakalpojumu sniedzēja procedūrām un rokasgrāmatām, sertifikāta vai attiecīgā gadījumā sertifikāta ar izraudzīšanās aktu nosacījumiem vai deklarācijas saturam, ja šī neatbilstība rada būtisku risku lidojumu drošībai vai kā citādi liek apšaubīt pakalpojumu sniedzēja spēju turpināt darbību.

1. līmeņa konstatējumi ir šādi konstatējumi (bet ne tikai):

- (1) ekspluatācijas procedūru izmantošana un/vai pakalpojumu sniegšana tādā veidā, kas rada būtisku risku lidojumu drošībai;
- (2) pakalpojumu sniedzēja sertifikāta iegūšana vai tā uzturēšana spēkā, iesniedzot viltotus dokumentāros pierādījumus;
- (3) pierādīta nelikumīga rīcība ar pakalpojumu sniedzēja sertifikātu vai tā krāpnieciska izmantošana;
- (4) atbildīgā pārvaldnieka neesamība.

d) Kompetentā iestāde izdod 2. līmeņa konstatējumu, atklājot jebkuru citu neatbilstību piemērojamajām prasībām, kas iekļautas Regulā (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemtajos deleģētajos un īstenošanas aktos, kā arī Regulā (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004 un (EK) Nr. 551/2004 un to īstenošanas noteikumos, ATM/ANS pakalpojumu sniedzēja procedūrām un rokasgrāmatām, sertifikāta nosacījumiem vai deklarācijas saturam.

e) Ja konstatējums ir atklāts uzraudzības pasākumu laikā vai citiem līdzekļiem, kompetentā iestāde, neskarot nevienu papildu darbību, kas paredzēta Regulā (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemtajos deleģētajos un īstenošanas aktos, kā arī Regulā (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004 un (EK) Nr. 551/2004 un to īstenošanas noteikumos, paziņo šo konstatējumu pakalpojumu sniedzējam rakstveidā un pieprasa veikt korigējošas darbības atklāto neatbilstību novēršanai.

- 1) Kompetentā iestāde 1. līmeņa konstatējuma gadījumā veic tūlītējas un piemērotas darbības un, ja nepieciešams, var sertifikātu ierobežot, apturēt vai anulēt pilnībā vai daļēji, vienlaikus nodrošinot pakalpojumu nepārtrauktību, ja drošība nav apdraudēta, un tīkla pārvaldnieka gadījumā – informēt Komisiju. Veicamie pasākumi ir atkarīgi no konstatējuma apmēra, un tie jāturpina līdz brīdim, kad ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs sekmīgi veicis koriģējošas darbības.
  - 2) Kompetentā iestāde 2. līmeņa konstatējuma gadījumā:
    - i) nosaka pakalpojumu sniedzējam laikposmu, kurā jāizpilda rīcības plānā iekļautā koriģējošā darbība atbilstoši konstatējuma būtībai;
    - ii) izvērtē pakalpojumu sniedzēja ierosināto koriģējošo darbību un īstenošanas plānu un pieņem tos, ja novērtējumā secināts, ka tie ir pietiekami neatbilstības(-u) novēršanai.
  - 3) Ja 2. līmeņa konstatējuma gadījumā pakalpojumu sniedzējs neiesniedz koriģējošo darbību plānu, kas pieņemams kompetentajai iestādei saistībā ar šo konstatējumu, vai ja pakalpojumu sniedzējs neveic koriģējošo darbību termiņā, ko pieņēmusi vai pagarinājusi kompetentā iestāde, konstatējumu var klasificēt kā 1. līmeņa konstatējumu un veic darbības, kas minētas 1. punktā.
- f) Ja kompetentā iestāde konstatē, ka ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs integrē ATM/ANS iekārtu savā funkcionālajā sistēmā, nenodrošinot atbilstību ATM/ANS.OR.A.045. punkta g) apakšpunktā noteiktajam, tā, pienācīgi ņemot vērā vajadzību nodrošināt darbību drošumu un nepārtrauktību, veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu attiecīgo ATM/ANS iekārtas piemērošanas jomu vai aizliegtu tās uzraudzībā esošajiem ATM/ANS pakalpojumu sniedzējiem to izmantot.”;
- ii) pievieno šādu g) apakšpunktu:
- “g) Gadījumos, kad nav vajadzīgs noformēt 1. vai 2. līmeņa konstatējumus, kompetentā iestāde var sniegt novērojumus.”;
- 3) regulas III pielikumu groza šādi:
- a) pielikuma ATM/ANS.OR.A.045. punktā pievieno šādu g)–j) apakšpunktu:
- “g) Pirms ATM/ANS iekārtas integrēšanas funkcionālajā sistēmā ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka:
- (1) jaunu vai pārveidotu ATM/ANS iekārtu ir sertificējusi Aģentūra saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2023/1768 un ražojusi apstiprināta konstruēšanas vai ražošanas organizācija saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2023/1769 (*); vai
  - (2) jaunu vai pārveidotu ATM/ANS iekārtu deklarē apstiprināta konstruēšanas organizācija saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2023/1768 un ražojusi apstiprināta konstruēšanas vai ražošanas organizācija saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2023/1769; vai
  - (3) jaunai vai pārveidotai ATM/ANS iekārtai ir izdots paziņojums par atbilstību saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2023/1768 6. panta 1. punktu; vai
  - (4) ja uz ATM/ANS iekārtu neattiecas atbilstības novērtēšana saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2023/1768, konkrētā ATM/ANS iekārta ir verificēta, lai tā atbilstu piemērojamajām specifikācijām un kvalifikācijām.
- h) ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka ATM/ANS iekārta ir verificēta tā, lai tā atbilstu iekārtas ražotāja specifikācijām, citstarp prasībām attiecībā uz uzstādīšanu un testēšanu uz vietas.
- i) Pirms ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs nodod ekspluatācijā ATM/ANS iekārtu, tas nodrošina, ka pārveidotā funkcionālā sistēma, kurā integrē šo ATM/ANS iekārtu, atbilst visām piemērojamajām prasībām, un identificē visas novirzes un ierobežojumus.

- j) Kad ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs nodod ATM/ANS iekārtu ekspluatācijā, tas nodrošina, ka ATM/ANS iekārta vai pārveidotā iekārta tiek izmantota saskaņā ar izmantošanas nosacījumiem, kā arī jebkādiem piemērojamajiem ierobežojumiem un atbilst visām piemērojamajām prasībām.

(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1769 (2023. gada 12. septembris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras to organizāciju apstiprināšanai, kuras iesaistītas gaisa satiksmes pārvaldības/aeronavigācijas pakalpojumu sistēmu un komponentu konstruēšanā vai ražošanā, un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2023/203 (OV L 228, 15.9.2023., 19.. lpp.).”;

- b) pielikuma ATM/ANS.OR.A.060. punktu aizstāj ar šādu:

“ATM/ANS.OR.A.060. Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām

- a) Pakalpojumu sniedzējs īsteno jebkuru drošības pasākumu, citstarp norādes par drošību, kuru kompetentā iestāde uzdevusi saskaņā ar ATM/ANS.AR.A.025. punkta c) apakšpunktu.

Ja ir izdotas norādes par drošību, lai labotu nosacījumu, kas minēts paziņojumā par atbilstību, kurš izdots saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2023/1768 6. pantu, ATM/ANS pakalpojumu sniedzējs, ja vien kompetentā iestāde nav noteikusi citādi, gadījumā, ja ir nepieciešama steidzama rīcība:

- (1) ierosina piemērotu koriģējošo darbību un ziņas par šo priekšlikumu iesniedz kompetentajā iestādē apstiprināšanai;
- (2) pēc kompetentās iestādes apstiprinājuma saņemšanas ievēro minēto koriģējošo darbību.”;

- c) pielikuma ATM/ANS.OR.B.005. punkta a) apakšpunktā pievieno šādu 8) punktu:

“8) procesu, kura mērķis ir nodrošināt, ka ATM/ANS iekārtas konstrukcija vai izmaiņas tajā, ievērojot Deleģētās regulas (ES) 2023/1768 6. pantu, atbilst piemērojamajām specifikācijām, citstarp atbilstības pierādīšanas neatkarīgas pārbaudes funkcijai, uz kuras pamata ATM/ANS pakalpojuma sniedzējs izdod paziņojumu par atbilstību un ar to saistīto dokumentāciju par atbilstību.”;

- d) pielikuma ATM/ANS.OR.D.025. punktu groza šādi:

- (1) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) Tīkla pārvaldnieks iesniedz Komisijai un Aģentūrai gada ziņojumu par savām darbībām. Šajā ziņojumā apraksta tā darbības rezultativitāti, kā arī nozīmīgu rīcību un notikumus, jo īpaši drošības jomā.”;

- (2) punkta d) apakšpunkta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3) attiecībā uz tīkla pārvaldnieku – tā darbības rezultātus, kas salīdzināti ar tīkla stratēģijas plānā paredzētajiem darbības mērķiem, salīdzinot faktisko darbību ar to, kas plānota tīkla darbības plānā, pamatojoties uz šajā tīkla darbības plānā iekļautajiem darbības rādītājiem;”;

- 4) regulas IV pielikumu groza šādi:

- a) pielikuma ATS.OR.400. punktu aizstāj ar šādu:

“ATS.OR.400. Aeronavigācijas mobilais dienests (sakari “gaiss–zeme”) – vispārīgi noteikumi

- a) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs sakariem “gaiss–zeme” gaisa satiksmes pakalpojumu vajadzībām izmanto balss un/vai datu pārraides sakarus.

- b) Ja balss sakari “gaiss–zeme” balstās uz kanālu atstatumu 8,33 kHz, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka:

- (1) visas iekārtas balss sakariem “gaiss–zeme” ietver spēju nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz, un tās var noskaņot uz kanāliem, starp kuriem ir 25 kHz atstatums;

- (2) visi balss frekvenču piešķirumi spēj nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz;
  - (3) procedūras, ko piemēro gaisa kuģiem, kuri aprīkoti ar radioiekārtām, kas spēj nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz, un gaisa kuģiem, kas nav aprīkoti ar šādām iekārtām, ar nosacījumu, ka tos nodod starp gaisa satiksmes pakalpojumu struktūrvienībām, ir noteiktas vienošanās dokumentos starp šīm ATS struktūrvienībām;
  - (4) gaisa kuģus, kuri nav aprīkoti ar radioiekārtām, kas spēj nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz, apkalpo, ja to var droši veikt gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas kapacitātes robežās UHF vai 25 kHz frekvenču piešķirumos; un
  - (5) tas katru gadu paziņo dalībvalstij, kas to izraudzījusi, savus plānus tādu valsts gaisa kuģu apkalpošanai, kuri nav aprīkoti ar radioiekārtām, kas spēj nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz, ņemot vērā kapacitātes ierobežojumus, kas saistīti ar procedūrām, kuras dalībvalstis publicējušas savos valsts aeronavigācijas informatīvajos izdevumos (AIP).
- c) Ja gaisa satiksmes vadības pakalpojumu sniegšanai izmanto tiešos pilota–dispečera divpusējos balss vai datu pārraides sakarus, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina ierakstīšanas ierīces visos šādos sakaru “gaiss–zeme” kanālos.
- d) Ja lidojumu informācijas pakalpojumu sniegšanai, kas ietver lidlauku lidojumu informācijas pakalpojumus (AFIS), izmanto tiešos divpusējos balss vai datu pārraides sakarus “gaiss–zeme”, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina ierakstīšanas ierīces visos šādos sakaru “gaiss–zeme” kanālos, ja vien kompetentā iestāde nav noteikusi citādi.”;
- b) pielikuma ATS.OR.415. punktu aizstāj ar šādu:

“ATS.OR.415. Aeronavigācijas mobilais dienests (sakari “gaiss–zeme”) – lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības dienests

Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka:

- a) sakaru “gaiss–zeme” iekārtas ir izmantojamas divpusējiem balss sakariem starp struktūrvienību, kas sniedz lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības pakalpojumu, un atbilstoši aprīkoti gaisa kuģiem, kas lido jebkurā vietā gaisa satiksmes vadības rajonā vai rajonos; un
- b) sakaru “gaiss–zeme” iekārtas nodrošina divpusējus datu sakarus starp struktūrvienību, kas sniedz lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, un atbilstoši aprīkoti gaisa kuģiem, kas lido Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2023/1770 (*) AUR.COM.2001. punktā minētajā gaisa telpā, lai sniegtu datu pārraides pakalpojumus, kas norādīti minētās īstenošanas regulas AUR.COM.2005. punkta 1. apakšpunkta a) punktā.

(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1770 (2023. gada 12. septembris), ar ko paredz noteikumus par Eiropas vienotās gaisa telpas izmantošanai nepieciešamo gaisa kuģu aprīkojumu un ar Eiropas vienotās gaisa telpas izmantošanu saistītos ekspluatācijas noteikumus un atceļ Regulu (EK) Nr. 29/2009, Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1206/2011, (ES) Nr. 1207/2011 un (ES) Nr. 1079/2012 (OV L 228, 15.9.2023., 39.. lpp.).”;

- c) pielikuma ATS.OR.430. punktu aizstāj ar šādu:

“ATS.OR.430. Aeronavigācijas fiksētais dienests (sakari “zeme–zeme”) – vispārīgi noteikumi

- a) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka sakariem “zeme–zeme” gaisa satiksmes pakalpojumu vajadzībām izmanto tiešās sarunas sakarus un/vai datu pārraides sakarus.
- b) Ja sakari ATC koordinācijas vajadzībām ir automatizēti, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka:
  - (1) tiek ieviesti piemēroti līdzekļi, lai automātiski saņemtu, saglabātu, apstrādātu, izvēlētos, parādītu un pārsūtītu relevanto lidojuma informāciju;

- (2) šādas automatizētas koordinācijas atteice tiek skaidri norādīta gaisa satiksmes vadības dispečeram vai dispečeriem, kas atbild par lidojumu koordinēšanu nododošajā struktūrvienībā;
- (3) relevantajiem dispečerpunktiem tiek doti brīdinājumi par sistēmas informācijas apmaiņu;
- (4) gaisa satiksmes vadības dispečeriem tiek dota informācija par relevantās sistēmas informācijas apmaiņas procesu stāvokli;
- (5) gaisa satiksmes vadības dispečeriem dod iespēju izmainīt lidojumu informāciju, ar kuru apmainās.”;

d) iekļauj šādu ATS.OR.446. punktu:

“ATS.OR.446. Novērošanas dati

- a) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji neizmanto datus no S režīma pieprasītājiem, kas tiek ekspluatēti kādas trešās valsts atbildībā, ja šāds pieprasītāja kodu piešķirums nav koordinēts.
  - b) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka tiek īstenotas vajadzīgās spējas, lai gaisa satiksmes vadības dispečeri varētu izveidot individuālu gaisa kuģa identifikāciju, izmantojot gaisa kuģa identifikācijas funkciju no gaisa kuģa uz zemi, kā sīki izklāstīts 1. papildinājumā.
  - c) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji nodrošina bezproblēmu darbību gaisa telpā, par kuru tie ir atbildīgi, un pie robežas ar blakusesošajām gaisa telpām, piemērojot atbilstīgas minimālās prasības gaisa kuģu distancēšanai.”;
- e) pielikuma ATS.TR.230. punktā pievieno šādu c) apakšpunktu:
- “c) Vadības nodošanas koordināciju starp struktūrvienībām, kas sniedz lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības pakalpojumus ICAO EUR reģionā, vai, ja par to vienojas ar citām gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām vai starp tām, atbalsta ar automatizētiem procesiem, kas noteikti 2. papildinājumā.”;
- f) pievieno šādu 1. un 2. papildinājumu:

“1. papildinājums

Atsevišķa gaisa kuģa identifikācija, izmantojot gaisa kuģa identifikācijas funkciju no gaisa kuģa uz zemi, kā noteikts ATS.OR.446. punkta b) apakšpunktā

Lai noteiktu individuālu gaisa kuģa identifikāciju, gaisa kuģa identifikācijas funkciju no gaisa kuģa uz zemi izmanto šādi.

- a) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs paziņo tīkla pārvaldniekam gaisa telpas daļas, kurās ir izveidota individuāla gaisa kuģa identifikācija, izmantojot gaisa kuģa identifikācijas funkciju no gaisa kuģa uz zemi.
- b) Saskaņoto noteikto SSR kodu A1000 piešķir gaisa kuģim, kurā ir izveidota individuāla gaisa kuģa identifikācija, izmantojot gaisa kuģa identifikācijas funkciju no gaisa kuģa uz zemi.
- c) Izņemot gadījumus, kad piemēro vienu no d) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem, saskaņoto noteikto SSR kodu A1000 piešķir izlidojošam gaisa kuģim vai gaisa kuģim, kuram saskaņā ar g) apakšpunktu ir jāmaina kods, ja ir spēkā šādi nosacījumi:
  - 1) gaisa kuģa identifikācija no gaisa kuģa uz zemi atbilst attiecīgajam ierakstam minētā gaisa kuģa lidojuma plānā;
  - 2) tīkla pārvaldnieks ir paziņojis, ka konkrētajam gaisa kuģim var piešķirt saskaņoto noteikto SSR kodu A1000.
- d) Saskaņoto noteikto SSR kodu A1000 nepiešķir c) apakšpunktā minētajiem gaisa kuģiem, ja pastāv kāds no šādiem nosacījumiem:
  - 1) aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs ir ieviesis ārkārtas pasākumus, kas prasa diskrētā SSR koda piešķiršanu gaisa kuģim, jo notikuši neplānoti zemes novērošanas sensoru darbības pārtraukumi;

- 2) neparedzēti militāri ārkārtas pasākumi prasa, lai aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji gaisa kuģim piešķirtu diskrēto SSR kodu;
- 3) gaisa kuģis, kam var piešķirt saskaņā ar c) apakšpunktu izveidoto saskaņoto noteikto SSR kodu A1000, izlido vai kā citādi tiek novirzīts ārpus a) apakšpunktā minētās gaisa telpas daļas.
- e) Gaisa kuģim, kam nav piešķirts saskaņā ar c) apakšpunktu izveidotais saskaņotais noteiktais SSR kods A1000, piešķir SSR kodu, kas ir saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm.
- f) Kad gaisa kuģim ir piešķirts SSR kods, to pēc iespējas ātrāk pārbauda, lai varētu apstiprināt, ka SSR kods, ko uzstāda pilots, ir identisks tam, kāds piešķirts lidojumam.
- g) SSR kodu, kas piešķirts gaisa kuģim, kuru pārsūta no gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējiem kaimiņvalstīs, automātiski pārbauda, lai noskaidrotu, vai to var saglabāt saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm.
- h) Ar blakusesošajiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas pašlaik izstrādā individuālu gaisa kuģu identifikāciju ar diskrēto SSR kodu, jānoslēdz oficiālas vienošanās ar šādu minimālo saturu:
  - 1) pienākums blakusesošajiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem pārsūtīt gaisa kuģus ar verificētiem diskrētajiem SSR kodiem, kas piešķirti saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm;
  - 2) pienākums informēt pārņemotās struktūrvienības par gaisa kuģi uzstādīto novērošanas sistēmu komponentu visiem novērotajiem darbības traucējumiem;
- i) gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka diskrēto SSR kodu piešķiršana saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm, lai noteiktu atsevišķu gaisa kuģu identifikāciju, atbilst šādiem nosacījumiem:
  - 1) SSR kodus gaisa kuģim piešķir automātiski saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm;
  - 2) SSR kodu, kas piešķirts gaisa kuģim, kuru pārsūta no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem kaimiņvalstīs, pārbauda, lai noskaidrotu, vai piešķiršanu var saglabāt saskaņā ar kodu piešķiršanas sarakstu, par kuru vienojušās dalībvalstis un kuru koordinē ar trešām valstīm;
  - 3) SSR kodus klasificē dažādās kategorijās, lai kodus varētu piešķirt diferencēti;
  - 4) SSR kodus no dažādām 3. apakšpunktā minētām kategorijām piešķir saskaņā ar lidojumu virzienu;
  - 5) vienu un to pašu SSR kodu vienlaikus piešķir vairākiem reisiem, kas dodas koda ziņā nekonfliktējošos virzienos;
  - 6) dispečeri tiek automātiski informēti, ja SSR kodu piešķiršana tiek netīši dublēta.

2. papildinājums

Procesi, kas jāīsteno automatizētas koordinācijas nolūkā, kā prasīts ATS.TR.230. punkta

c) apakšpunktā

A. Obligātie procesi, kas jāīsteno starp struktūrvienībām, kuras sniedz lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, vai, ja par to vienojas ar citām gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām vai starp tām, ir šādi.

a) Paziņošana

(1) Paziņošanas process ietver vismaz šādu lidojuma informāciju:

- i) gaisa kuģa identifikācija;
- ii) SSR darba režīms un kods (ja dati ir pieejami);

- iii) izlidošanas lidlauks;
  - iv) provizorisks aprēķini;
  - v) galamērķa lidlauks;
  - vi) gaisa kuģa numurs un tips;
  - vii) lidojuma tips;
  - viii) aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- (2) Informācijā par "aparatūras funkcionālajām spējām un statusu" obligāti ietver samazinātu vertikālo diferencēšanas minimumu (RVSM) un funkcionālo spēju nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz. Saskaņā ar vienošanās dokumentiem var iekļaut citus punktus.
- (3) Katram atbilstošajam lidojumam, kas plāno šķērsot robežu, vismaz vienu reizi veic paziņošanas procesu, ja vien uz lidojumu neattiecas paziņošana pirms pacelšanās un koordinācijas process.
- (4) Atbilstības kritērijiem paziņojumam par lidojumu robežas šķērsošanu ir jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- (5) Ja paziņošanas procesu nevar veikt abpusēji apstiprinātā laikā pirms sākotnējā koordinācijas procesa, darbību iekļauj sākotnējās koordinācijas procesā.
- (6) Paziņošanas procesu veic pirms sākotnējās koordinācijas procesa.
- (7) Paziņošanas procesu atkārt katru reizi, ja pirms sākotnējās koordinācijas procesa tiek izmainīti šādi dati:
- i) koordinācijas punkts (COP);
  - ii) paredzētais SSR kods vadības nodošanas punktā;
  - iii) galamērķa lidlauks;
  - iv) gaisa kuģa tips;
  - v) aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- (8) Ja tiek atklāta neatbilstība starp nodotajiem datiem un attiecīgajiem datiem saņēmējā sistēmā vai šāda informācija nav pieejama, saņemot nākamās sākotnējās koordinācijas datus, ir jāveic koriģējoša darbība un neatbilstība attiecīgajā dispečerpunktā jāizlabo.
- (9) Laika kritēriji paziņošanas procesa uzsākšanai
- i) Paziņošanas procesu uzsāk parametrā noteiktajās minūtēs pirms aprēķinātā laika COP.
  - ii) Paziņošanas parametram(-iem) jābūt iekļautam(-iem) vienošanās dokumentos starp attiecīgajām ATC struktūrvienībām.
  - iii) Paziņošanas parametru(-us) var noteikt katram koordinācijas punktam atsevišķi.
- b) Sākotnējā koordinācija
- (1) Lidojumam, uz kuru attiecas sākotnējā koordinācija, lidojuma nodošanas nosacījumi, par kuriem ir panākta vienošanās, ir operacionāli saistoši abām gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām, ja vien koordinācija nav atcelta vai pārskatīta.
- (2) Sākotnējās koordinācijas process ietver vismaz šādu informāciju par lidojumu:
- i) gaisa kuģa identifikācija;
  - ii) SSR darba režīms un kods;
  - iii) izlidošanas lidlauks;
  - iv) provizorisks aprēķini;

- v) galamērķa lidlauks;
  - vi) gaisa kuģa numurs un tips;
  - vii) lidojuma tips;
  - viii) aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- (3) Informācijā par “aparatūras funkcionālajām spējām un statusu” ietver vismaz RVSM un funkcionālo spēju nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz. Var ietvert citus datus, kas abpusēji apstiprināti vienošanās dokumentos.
- (4) Sākotnējās koordinācijas procesu veic visiem atbilstīgajiem lidojumiem, kas plānoti, lai šķērsotu robežas.
- (5) Atbilstības kritērijiem par lidojumu robežas šķērsošanas sākotnējo koordināciju ir jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
- (6) Ja vien sākotnējās koordinācijas process jau nav uzsākts manuāli, to uzsāk automātiski saskaņā ar vienošanās dokumentiem:
- i) abpusēji apstiprinātā atbilstoši parametram noteiktā laika periodā pirms aprēķinātā laika koordinācijas punktā vai
  - ii) brīdī, kurā lidojuma attālums ir abpusēji apstiprinātā attālumā no koordinācijas punkta.
- (7) Sākotnējo koordinācijas procesu lidojumam veic tikai vienu reizi, ja vien netiek sākta koordinācijas procesa atcelšana.
- (8) Pēc koordinācijas procesa atcelšanas sākotnējo koordinācijas procesu var atsākt ar to pašu struktūrvienību.
- (9) Sākotnējās koordinācijas procesa pabeigšanu, citstarp saņēmējas struktūrvienības apstiprinājumu, nodod nododošajai struktūrvienībai – pēc tam lidojumu uzskata par “koordinētu”.
- (10) Ja sākotnējās koordinācijas process neapstiprina pabeigšanu saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošās struktūrvienības par lidojuma koordināciju atbildīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- (11) Sākotnējo koordinācijas informāciju dara pieejamu pārņemošās struktūrvienības attiecīgajam dispečerpunktam.
- c) Koordinācijas pārskatīšana
- (1) Koordinācijas pārskatīšanas process nodrošina saistību ar iepriekš koordinēto lidojumu.
- (2) Lidojumam, uz kuru attiecas koordinācijas pārskatīšanas process, lidojuma nodošanas nosacījumi, par kuriem ir panākta vienošanās, ir operacionāli saistoši abām gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām, ja vien koordinācija nav atcelta vai nosacījumi nav atkārtoti pārskatīti.
- (3) Koordinācijas pārskatīšanas procesā sniedz šādu lidojuma informāciju, ja tā ir mainījies:
- i) SSR darba režīms un kods;
  - ii) aprēķinātais laiks un lidojuma līmenis;
  - iii) aparatūras funkcionālās spējas un statuss.
- (4) Pēc abpusējas vienošanās koordinācijas datu pārskatīšana sniedz šādu informāciju, ja tā ir mainīta:
- i) koordinācijas punkts;
  - ii) maršruts.
- (5) Koordinācijas pārskatīšanas process var notikt vienu vai vairākas reizes kopā ar struktūrvienību, ar kuru pašlaik tiek koordinēts lidojums.

- (6) Koordinācijas pārskatīšanas procesu veic, ja:
    - i) aprēķinātais laiks koordinācijas punktā iepriekš paziņoto pārsniedz vairāk par abpusēji apstiprināto pieļaujamo normu;
    - ii) nodošanas līmenis(-ņi), SSR kods vai aparatūras funkcionālās spējas un statuss atšķiras no iepriekš paziņotā.
  - (7) Ja par to ir panākta abpusēja vienošanās, koordinācijas pārskatīšanas process notiek, ja mainās:
    - i) koordinācijas punkts;
    - ii) maršruts.
  - (8) Par pabeigtu koordinācijas pārskatīšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo nododošajai struktūrvienībai.
  - (9) Ja sākotnējās koordinācijas process neapstiprina pabeigšanu saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošās struktūrvienības par lidojuma koordināciju atbildīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (10) Koordinācijas pārskatīšanas process notiek tūlīt pēc relevantās ievades vai atjaunināšanas.
  - (11) Koordinācijas pārskatīšanas process tiek kavēts pēc tam, kad lidojums ir abpusēji apstiprinātā laikā/attālumā no nodošanas vadības punkta saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
  - (12) Informāciju par koordinācijas pārskatīšanu dara pieejamu saņēmējas struktūrvienības attiecīgajam dispečerpunktam.
  - (13) Ja koordinācijas pārskatīšanas procesa pabeigšana nav apstiprināta saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošā struktūrvienība uzsāk verbālo koordināciju.
- d) Koordinācijas atcelšana
- (1) Koordinācijas atcelšanas process nodrošina saistību ar iepriekšējo paziņošanas vai koordinācijas procesu, kas tiek atcelts.
  - (2) Koordinācijas atcelšanas process ar koordinētā lidojuma struktūrvienību notiek, ja:
    - i) struktūrvienība vairs nav nākamā struktūrvienība koordinācijas secībā;
    - ii) lidojuma plāns tiek atcelts nosūtītājā struktūrvienībā un koordinācija vairs nav būtiska;
    - iii) no iepriekšējās struktūrvienības tiek saņemta informācija par koordinācijas atcelšanu attiecībā uz lidojumu.
  - (3) Koordinācijas atcelšanas procesu ar paziņotā lidojuma struktūrvienību var veikt, ja:
    - i) struktūrvienība vairs nav nākamā struktūrvienība koordinācijas secībā;
    - ii) lidojuma plāns tiek atcelts nosūtītājā struktūrvienībā, un koordinācija vairs nav būtiska;
    - iii) no iepriekšējās struktūrvienības tiek saņemta informācija par koordinācijas atcelšanu attiecībā uz lidojumu;
    - iv) lidojums maršrutā kavējas un pārskatītus provizoriskos aprēķinus nevar veikt automātiski.
  - (4) Par pabeigtu koordinācijas atcelšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo nododošajai struktūrvienībai.
  - (5) Ja koordinācijas atcelšanas process neapstiprina pabeigšanu saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošās struktūrvienības par lidojuma koordināciju atbildīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.

- (6) Koordinācijas atcelšanas informāciju dara pieejamu attiecīgajam dispečerpunktam informētajā struktūrvienībā vai struktūrvienībā, ar kuru koordinācija ir atcelta.
  - (7) Ja koordinācijas atcelšanas procesa pabeigšana nav apstiprināta saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododošā struktūrvienība uzsāk verbālo koordināciju.
- e) Lidojuma pamatdati
- (1) Lidojuma pamatdatu process ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) SSR darba režīms un kods.
  - (2) Jebkura papildu informācija, ko sniedz lidojuma pamatdatu procesā, ir atkarīga no divpusēja nolīguma.
  - (3) Lidojuma pamatdatu procesu veic automātiski katram atbilstīgajam lidojumam.
  - (4) Atbilstības kritērijiem attiecībā uz lidojuma pamatdatiem ir jābūt saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
  - (5) Par pabeigtu lidojuma pamatdatu procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo piegādes struktūrvienībai.
  - (6) Ja lidojuma pamatdatu procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, atbilstošajā piegādes struktūrvienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- f) Lidojuma pamatdatu izmaiņas
- (1) Lidojuma pamatdatu izmaiņu process nodrošina sasaisti ar lidojumu, kuram iepriekš veikts lidojuma pamatdatu process.
  - (2) Jebkāda cita lidojuma pamatdatu izmaiņu procesā iegūta informācija un ar tās iegūšanu saistītie kritēriji ir jāparedz divpusējās vienošanās dokumentā.
  - (3) Lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu veic tikai lidojumam, par kuru iepriekš paziņots lidojuma pamatdatu procesā.
  - (4) Lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu automātiski uzsāk atbilstīgi abpusēji apstiprinātiem kritērijiem.
  - (5) Par pabeigtu lidojuma pamatdatu izmaiņu procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo piegādes struktūrvienībai.
  - (6) Ja lidojuma pamatdatu izmaiņu procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, atbilstošajā piegādes struktūrvienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (7) Informāciju par lidojuma pamatdatu izmaiņām dara pieejamu attiecīgajam saņēmējas struktūrvienības dispečerpunktam.
- B. Ja iesaistītās struktūrvienības vienojas veikt pirmspacelšanās paziņošanu, frekvences maiņas vai sakaru uzņemšanas manuālajā režīmā procesi ir šādi.
- a) Pirmspacelšanās paziņošana un koordinācija
- (1) Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas process ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) SSR darba režīms un kods (ja dati ir pieejami),
    - iii) izlidošanas lidlauks;
    - iv) paredzētais pacelšanās laiks vai provizorisks aprēķini pēc abpusējas vienošanās;

- v) galamērķa lidlauks;
  - vi) gaisa kuģa numurs un tips.
- (2) Informācija no lidlauka manevrēšanas teritorijas (TMA) vadības struktūrvienības vai ACC pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesā ietver šādus datus:
- i) lidojuma tips;
  - ii) aparātūras funkcionālās spējas un statuss.
- (3) Informācijā par “aparātūras funkcionālajām spējām un statusu” ietver vismaz RVSM un funkcionālo spēju nodrošināt kanālu atstatumu 8,33 kHz.
- (4) Informācijā par “aparātūras funkcionālajām spējām un statusu” var ietvert citus datus, kas abpusēji apstiprināti vienošanās dokumentos.
- (5) Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesu veic vienu vai vairākas reizes katram atbilstošajam lidojumam, kurā plānots šķērsot robežas, ja lidojuma laiks no pacelšanās līdz koordinācijas punktam nav pietiekams, lai veiktu sākotnējo koordinācijas vai paziņošanas procesu.
- (6) Atbilstības kritērijiem attiecībā uz robežu šķērsojošu lidojumu pirmspacelšanās paziņojumu un lidojumu koordināciju ir jābūt noteiktiem vienošanās dokumentos.
- (7) Pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesu atkārtoti katru reizi, kad pirms pacelšanās tiek izmainīti jebkādi dati, uz kuriem attiecas iepriekšējais pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas process.
- (8) Par pabeigtu pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo nododošajai struktūrvienībai.
- (9) Ja pirmspacelšanās paziņošanas un koordinācijas procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, par lidojuma paziņošanu/koordināciju atbildīgajā nododošās struktūrvienības dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- (10) Informācijai par pirmspacelšanās paziņošanu un koordināciju ir jābūt pieejamai informētās struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā.
- b) Frekvences maiņa
- (1) Informācijā, uz kuru attiecas frekvences maiņas process, ietver gaisa kuģa identifikāciju un jebkurus no tālāk minētajiem datiem, ja tādi ir pieejami:
- i) atbrīvojuma norāde;
  - ii) atļautais lidojuma līmenis;
  - iii) piešķirtais kurss/ceļa līnija vai tiešā lidojuma atļauja;
  - iv) piešķirtais ātrums;
  - v) piešķirtais augstuma uzņemšanas/samazināšanas ātrums.
- (2) Pēc abpusējas vienošanās frekvences maiņas dati ietver šādu informāciju:
- i) pašreizējā ceļa līnijas pozīcija;
  - ii) paziņotā frekvence.
- (3) Frekvences maiņas procesu manuāli ierosina nododošais dispečers.
- (4) Par pabeigtu frekvences maiņas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no pārņemošās struktūrvienības, paziņo nododošajai ATC struktūrvienībai.

- (5) Ja frekvences maiņas procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, nododas ATC struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (6) Informācijai par frekvences maiņu nekavējoties ir jābūt pieejamai pārņemtajam dispečeram.
- c) Sakaru uzņemšana manuālajā režīmā
- (1) Process sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā ietver vismaz gaisa kuģa identifikācijas informāciju.
  - (2) Pārņemšā struktūrvienība uzsāk procesu sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā, kad sakari ir nodibināti.
  - (3) Par pabeigtu procesu sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā, ieskaitot apstiprinājumu no nododošās struktūrvienības, paziņo pārņemtajai ATC struktūrvienībai.
  - (4) Ja procesa sakaru uzņemšanai manuālajā režīmā pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pārņemšās ATC struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (5) Informācija par sakaru uzņemšanu manuālajā režīmā nekavējoties tiek nodota nododošās struktūrvienības dispečeram.
- d) Šķērsošanas nolūka paziņojums
- (1) Šķērsošanas nolūka paziņojuma process ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) SSR darba režīms un kods;
    - iii) gaisa kuģa numurs un tips;
    - iv) atbildīgā sektora identifikators;
    - v) šķērsošanas maršruts, ieskaitot aprēķināto laiku un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
  - (2) Šķērsošanas nolūka paziņojuma procesu uzsāk dispečers manuāli vai automātiski, kā noteikts vienošanās dokumentos.
  - (3) Par pabeigtu šķērsošanas nolūka paziņojuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no informētās struktūrvienības, paziņo struktūrvienībai, kas nodod paziņojumu.
  - (4) Ja šķērsošanas nolūka paziņojuma procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, struktūrvienībā, kas nodod paziņojumu, pienāk brīdinājums.
  - (5) Informācijai par šķērsošanas nolūka paziņojumu ir jābūt pieejamai informētās struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā.
- e) Šķērsošanas atļaujas pieprasījums
- (1) Šķērsošanas atļaujas pieprasījuma process ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) SSR darba režīms un kods;
    - iii) gaisa kuģa numurs un tips;
    - iv) atbildīgā sektora identifikators;
    - v) šķērsošanas maršruts, ieskaitot aprēķināto laiku un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
  - (2) Pēc abpusējas vienošanās šķērsošanas atļaujas pieprasījums ietver informāciju par aparatūras funkcionālajām spējām un statusu.

- (3) Informācijā par aparātūras funkcionālajām spējām un statusu ietver vismaz funkcionālo spēju RVSM un pēc abpusējas vienošanās var ietvert citus datus.
  - (4) Šķērsošanas atļaujas pieprasījumu sāk pēc dispečera ieskatiem saskaņā ar nosacījumiem vienošanās dokumentos.
  - (5) Par pabeigtu šķērsošanas atļaujas pieprasījuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no pieprasījuma saņēmējas struktūrvienības, paziņo pieprasītājai struktūrvienībai.
  - (6) Ja šķērsošanas atļaujas pieprasījuma procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pieprasītājas struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (7) Informācijai par šķērsošanas atļaujas pieprasījumu ir jābūt pieejamai pieprasījuma saņēmējas struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā.
  - (8) Uz šķērsošanas atļaujas pieprasījumu atbild ar:
    - i) piedāvātā maršruta/gaisa telpas šķērsošanas detaļu akceptēšanu vai
    - ii) pretpriekšlikumu, ieskaitot citu maršrutu/citas gaisa telpas šķērsošanas detaļas, kā noteikts tālāk 6. iedaļā; vai
    - iii) piedāvātā maršruta/gaisa telpas šķērsošanas detaļu noraidījumu.
  - (9) Ja operacionālā atbilde nav saņemta abpusēji apstiprinātā laikposmā, pieprasītājas struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- f) Šķērsošanas pretpriekšlikums
- (1) Šķērsošanas pretpriekšlikuma process nodrošina sasaisti ar lidojumu, kuram iepriekš veikta koordinācija.
  - (2) Šķērsošanas pretpriekšlikuma process ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) šķērsošanas maršruts, ieskaitot aprēķināto laiku un lidojuma līmeni katrā maršruta punktā.
  - (3) Šķērsošanas pretpriekšlikumā tiek piedāvāts jauns lidojuma līmenis un/vai maršruts.
  - (4) Par pabeigtu šķērsošanas pretpriekšlikuma procesu, ieskaitot apstiprinājumu no sākotnējās pieprasītājas struktūrvienības, paziņo pretpriekšlikumu izteikušajai struktūrvienībai.
  - (5) Ja šķērsošanas pretpriekšlikuma procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, pretpriekšlikumu izteikušās struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (6) Informācijai par šķērsošanas pretpriekšlikumu ir jābūt pieejamai sākotnējās pieprasītājas struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā.
  - (7) Sākotnējā pieprasītāja struktūrvienība pēc šķērsošanas pretpriekšlikuma informācijas veiksmīgas apstrādes apstiprinājuma saņemšanas izsūta operacionālo atbildi.
  - (8) Operacionālā atbilde uz šķērsošanas pretpriekšlikumu attiecīgi ir apstiprinājums vai noraidījums.
  - (9) Ja operacionālā atbilde nav saņemta abpusēji apstiprinātā laikposmā, pretpriekšlikumu izteikušās struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
- g) Šķērsošanas atcelšana
- (1) Šķērsošanas atcelšanas process nodrošina sasaisti ar iepriekšēju paziņošanas vai koordinācijas procesu, kas tiek atcelts.

- (2) Par lidojumu atbildīgā struktūrvienība uzsāk šķērsošanas atcelšanas procesu gadījumā, ja:
    - i) iepriekš lidojuma pamatdatu procesā paziņotais lidojums tomēr nešķērsos informētās struktūrvienības gaisa telpu vai vairs neattiecas uz informēto struktūrvienību;
    - ii) šķērsošana nenotiks šķērsošanas nolūka paziņojumā noteiktajā maršrutā;
    - iii) šķērsošana nenotiks saskaņā ar apspriežamajiem nosacījumiem vai saskaņā ar nosacījumiem, par kuriem panākta vienošanās pēc gaisa telpas šķērsošanas dialoga.
  - (3) Šķērsošanas atcelšanas procesu uzsāk automātiski vai manuāli dispečers saskaņā ar vienošanās dokumentiem.
  - (4) Par pabeigtu šķērsošanas atcelšanas procesu, ieskaitot apstiprinājumu no informētās struktūrvienības/struktūrvienības, kura saņēmusi pieprasījumu, paziņo atceļošajai struktūrvienībai.
  - (5) Ja šķērsošanas atcelšanas procesa pabeigšanu neizdodas apstiprināt saskaņā ar piemērojamām pakalpojumu kvalitātes prasībām, atceļošās struktūrvienības attiecīgajā dispečerpunktā pienāk brīdinājums.
  - (6) Informācijai par šķērsošanas atcelšanu jābūt pieejamai informētās struktūrvienības/struktūrvienības, kura saņēmusi pieprasījumu, attiecīgajā dispečerpunktā.
- C. Starp struktūrvienībām, kas sniedz lidojumu rajona gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, kuri vajadzīgi, lai sniegtu datu pārraides pakalpojumus, kā minēts Īstenošanas regulas (ES) 2023/1770 AUR.COM.2005. punkta 1. apakšpunkta a) punktā, vai, ja par to vienojas ar citām struktūrvienībām vai tās savā starpā, automatizācija atbalsta šādus procesus.
- a) Pieteikšanās datu pārsūtīšana
    - (1) Pieteikšanās datu pārsūtīšanas process ietver vismaz šādu informāciju:
      - i) gaisa kuģa identifikācija;
      - ii) izlidošanas lidlauks;
      - iii) galamērķa lidlauks;
      - iv) pieteikšanās tips;
      - v) pieteikšanās parametri.
    - (2) Ikvienam datu pārraides sistēmā pieteiktam lidojumam, kurā plānots šķērsot robežu, vienu reizi veic pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu.
    - (3) Pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu iniciē brīdī, kad ir iestājies agrākais no termiņiem (vai pēc iespējas drīz pēc to iestāšanās), kas noteikti saskaņā ar vienošanās dokumentiem, izmantojot šādus kritērijus:
      - i) parametrā noteiktās minūtes pirms aprēķinātā laika koordinācijas punktā;
      - ii) brīdis, kurā lidojums ir abpusēji apstiprinātā attālumā no koordinācijas punkta.
    - (4) Pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesa izpildes kritērijiem ir jāatbilst vienošanās dokumentos noteiktajam.
    - (5) Saņēmējā struktūrvienībā pieteikšanās datu pārsūtīšanas informāciju iekļauj attiecīgā lidojuma informācijā.
    - (6) Lidojuma pieteikšanās statusu var uzrādīt attiecīgajā saņēmējas struktūrvienības dispečerpunktā.
    - (7) Par pabeigtu pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesu, citstarp arī apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo nododošajai struktūrvienībai.

- (8) Ja pieteikšanās datu pārsūtīšanas procesa pabeigšanu neapstiprina saskaņā ar spēkā esošajām pakalpojuma kvalitātes prasībām, tad iniciē pieprasījumu “gaiss–zeme” datu pārraides sakariem ar gaisa kuģi.
- b) Nākamā iestāde informēta
- (1) Process “nākamā iestāde informēta” ietver vismaz šādu informāciju:
    - i) gaisa kuģa identifikācija;
    - ii) izlidošanas lidlauks;
    - iii) galamērķa lidlauks.
  - (2) Ikvienam atbilstošajam lidojumam, kurā plānots šķērsot robežu, vienu reizi izpilda procesu “nākamā iestāde informēta”.
  - (3) Procesu “nākamā iestāde informēta” iniciē pēc tam, kad bortsistēma ir apstiprinājusi nākamās datu iestādes pieprasījumu veikt datu apmaiņu ar gaisa kuģi.
  - (4) Kad procesa “nākamā iestāde informēta” informācija ir sekmīgi apstrādāta, saņēmēja struktūrvienība iniciē pieprasījumu sākt dispečera un pilota datu pārraides sakarus (CPDLC) ar gaisa kuģi.
  - (5) Ja procesa “nākamā iestāde informēta” informācija nav saņemta divpusēji saskaņotā atbilstoši parametram noteiktā laikā, tad saņēmējai struktūrvienībai ir jāizpilda lokālās procedūras, ar kurām iniciē datu pārraides sakarus ar gaisa kuģi.
  - (6) Par pabeigtu procesu “nākamā iestāde informēta”, citstarp arī apstiprinājumu no saņēmējas struktūrvienības, paziņo nododošajai struktūrvienībai.
  - (7) Ja procesa “nākamā iestāde informēta” pabeigšanu neapstiprina saskaņā ar spēkā esošajām pakalpojuma kvalitātes prasībām, tad nododošajā struktūrvienībā iniciē lokālās procedūras.”;
- 5) regulas VIII pielikuma B apakšdaļā pievieno šādu 2. sadaļu:

“2. SADAĻA.

TEHNISKĀS PRASĪBAS NOVĒROŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM

CNS.TR.205. S režīma pieprasītāja kodu piešķiršana un izmantošana

- a) Novērošanas pakalpojumu sniedzējs drīkst ekspluatēt tikai atbilstīgu S režīma pieprasītāju, kas izmanto kādu atbilstīgu pieprasītāja kodu (IC), ja tas ir saņēmis no attiecīgās dalībvalsts šim nolūkam piešķirtu pieprasītāja kodu.
- b) Novērošanas pakalpojumu sniedzējs, kurš vēlas ekspluatēt vai ekspluatē kādu atbilstīgu S režīma pieprasītāju, kuram vēl nav piešķirts pieprasītāja kods, iesniedz attiecīgajai dalībvalstij pieprasītāja koda pieteikumu, kurā iekļauti vismaz šādi galvenie elementi:
  - (1) pieteikuma vienreizēja atsauce no attiecīgās dalībvalsts;
  - (2) pilnīga tā dalībvalsts pārstāvja kontaktinformācija, kurš ir atbildīgs par S režīma pieprasītāja koda piešķiršanas koordināciju;
  - (3) pilnīga tās S režīma operatora atbildīgās personas kontaktinformācija, kura ir kompetenta S režīma pieprasītāja koda piešķiršanas jautājumos;
  - (4) S režīma pieprasītāja nosaukums;
  - (5) S režīma pieprasītāja izmantošana (ekspluatācijas vai testa režīmā);
  - (6) S režīma pieprasītāja atrašanās vieta;
  - (7) S režīma pieprasītāja plānotais pirmās S režīma datu pārraides datums;
  - (8) pieprasītā S režīma pārklājuma zona;
  - (9) konkrētas ekspluatācijas prasības;

- (10) SI koda iespējas;
  - (11) "II/SI koda darbības" iespējas;
  - (12) pārklājuma zonas kartes iespējas.
- c) Novērošanas pakalpojumu sniedzējs ievēro pieprasījuma koda piešķiruma galvenos elementus, ko tas saņēmis, citstarp vismaz šādus elementus:
- (1) pieteikuma atbilstīgā atsauce no attiecīgās dalībvalsts;
  - (2) piešķiruma vienreizēja atsauce no pieprasītāja kodu piešķiršanas pakalpojuma;
  - (3) vajadzības gadījumā atceltās piešķiruma atsauces;
  - (4) piešķirtais pieprasītāja kods;
  - (5) novērošanas un bloķēšanas pārklājuma zonas ierobežojumi sektoros sadalīta darbības attāluma vai S režīma pārklājuma zonas kartes veidā;
  - (6) ieviešanas periods, kura laikā piešķirums ir jāreģistrē pieteikumā norādītajā S režīma pieprasītājā;
  - (7) ieviešanas secība, kas jāievēro;
  - (8) pēc izvēles un saistībā ar citām alternatīvām: kopas ieteikums;
  - (9) vajadzības gadījumā konkrēti ekspluatācijas ierobežojumi.
- d) Novērošanas pakalpojumu sniedzējs vismaz reizi sešos mēnešos informē attiecīgo dalībvalsti par visām izmaiņām atbilstīgo S režīma pieprasītāju instalācijas plānojumā vai ekspluatācijas gatavības stāvoklī attiecībā uz visiem pieprasījuma koda piešķiruma galvenajiem elementiem, kas uzskaitīti c) punktā.
- e) Novērošanas pakalpojumu sniedzējs nodrošina, lai visi tā S režīma pieprasītāji izmantotu vienīgi tiem piešķirtos pieprasītāja kodus.”;
- 6) regulas IX pielikuma ATFM.TR.100. punktu aizstāj ar šādu:

“ATFM.TR.100. Gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības pakalpojumu sniedzēju darba metodes un darbības procedūras

Gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības pakalpojumu sniedzējam ir jāspēj pierādīt, ka tā darba metodes un darbības procedūras atbilst Komisijas Regulā (ES) Nr. 255/2010 (*) un (ES) 2019/123 noteiktajam.

(*) Komisijas Regula (ES) Nr. 255/2010 (2010. gada 25. marts), ar ko nosaka kopējus gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības noteikumus (OV L 80, 26.3.2010., 10. lpp.).”;

- 7) regulas X pielikuma ASM.TR.100. punktu aizstāj ar šādu:

“ASM.TR.100. Gaisa telpas pārvaldības pakalpojumu sniedzēju darba metodes un darbības procedūras

Gaisa telpas pārvaldības pakalpojumu sniedzējam ir jāspēj pierādīt, ka tā darba metodes un darbības procedūras atbilst Komisijas Regulā (EK) Nr. 2150/2005 (*) un (ES) 2019/123 noteiktajam.

(*) Komisijas Regula (EK) Nr. 2150/2005 (2005. gada 23. decembris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus gaisa telpas elastīgai izmantošanai (OV L 342, 24.12.2005., 20. lpp.).”;

- 8) regulas XII pielikumu groza šādi:

- a) pielikuma NM.TR.100. punktu aizstāj ar šādu:

“NM.TR.100. Tīkla pārvaldnieka darba metodes un darbības procedūras

Tīkla pārvaldniekam ir jāspēj pierādīt, ka tā darba metodes un darbības procedūras atbilst Komisijas Regulā (ES) Nr. 255/2010 un (ES) 2019/123 noteiktajam.”;

- b) pievieno šādu 2. sadaļu:

“2. SADAĻA.

TEHNISKĀS PRASĪBAS GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBAS TĪKLA FUNKCIJU IZPILDEI (TĪKLA FUNKCIJAS)

NM.TR.105. S režīma pieprasītāja kodu piešķiršana un izmantošana

- a) Tīkla pārvaldnieks ievieš procedūru, kas nodrošina, ka pieprasītāja kodu piešķiršanas sistēma:
- 1) pārbauda pieprasītāja kodu pieteikumu atbilstību piemērojamiem formāta un datu nosacījumiem;
  - 2) pārbauda pieprasītāja kodu pieteikumu pilnīgumu, precizitāti un savlaicīgumu;
  - 3) ne vēlāk kā sešos kalendārajos mēnešos pēc pieteikuma iesniegšanas dienas:
    - i) veic pieprasītāja kodu piešķiršanas plāna atjaunināšanas imitācijas, balstoties uz iesniegtajiem pieteikumiem;
    - ii) sagatavo pieprasītāja kodu piešķiršanas plāna atjaunināšanas priekšlikumu, kuru iesniedz šā priekšlikuma skartajām dalībvalstīm apstiprināšanai;
    - iii) nodrošina, lai pieprasītāja kodu piešķiršanas plāna atjaunināšanas priekšlikums pēc iespējas lielākā mērā atbilstu tām pieprasītāja kodu pieteikuma ekspluatācijas prasībām, kas norādītas CNS.TR.205. punkta b) apakšpunkta galvenajos elementos Nr. 7, 8 un 9;
    - iv) atjaunina un paziņo dalībvalstīm pieprasītāja kodu piešķiršanas plānu tūlīt pēc tā apstiprināšanas, neskarot valstu procedūras informācijas paziņošanai par militāro struktūru ekspluatētiem S režīma pieprasītājiem.
- b) Tīkla pārvaldnieks veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka militārās struktūrvienības, kas ekspluatē atbilstīgus S režīma pieprasītājus, izmantojot pieprasītāja kodus, kas nav II 0. kods un pārējie militārajai pārvaldībai rezervētie kodi, ievēro prasības par S režīma pieprasītāja kodu piešķiršanu un izmantošanu.
- c) Tīkla pārvaldnieks veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka militārās struktūrvienības, kas ekspluatē S režīma pieprasītājus, izmantojot II 0. kodu vai pārējos militārajai pārvaldībai rezervētos kodus, kontrolē šo pieprasītāju kodu ekskluzīvu izmantošanu, lai nepieļautu jebkura atbilstīga pieprasītāja koda nekoordinētu izmantošanu.
- d) Tīkla pārvaldnieks veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pieprasītāja kodu piešķiršana militārajām struktūrvienībām un šo kodu izmantošana nelabvēlīgi neiespaido vispārējās gaisa satiksmes drošību.

NM.TR.110. Individuālai identifikācijai atbilstošu lidojumu atzīmēšana, izmantojot gaisa kuģa identifikācijas funkciju

- a) Tīkla pārvaldnieks, pamatojoties uz gaisa telpas daļu, kas deklarēta saskaņā ar šīs regulas ATS.OR.446. punkta b) apakšpunkta 1. papildinājumu, un lidojuma plāniem, kas iesniegti saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 923/2012 SERA.4013. punktu, novērtē, vai lidojumam var piešķirt saskaņoto noteikto SSR kodu A1000.
- b) Tīkla pārvaldnieks paziņo visām skartajām gaisa satiksmes pakalpojumu struktūrvienībām par tiem lidojumiem, kas drīkst izmantot saskaņoto noteikto SSR kodu A1000.”
-